

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 24 d. Nr. 21RE2-125 (AG2-84/17-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Evaldo Ambrozaičio, Lauros Bernikienės,

2024 m. gegužės 22 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. patikslintus skundus atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y. dėl sprendimų panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. balandžio 23 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. 2024 m. balandžio 15 d. patikslintas skundas (*past.* pasirašytas elektroniniu parašu 2024 m. balandžio 17 d., toliau – ir 2024 m. balandžio 17 d. patikslintas skundas, b. l. 23) atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y., kuriuo prašoma panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus (toliau – ir Socialinės rūpybos skyrius) 2024 m. balandžio 13 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie socialinę paramą“ (toliau – ir Raštas).

Komisijoje 2024 m. gegužės 13 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. 2024 m. balandžio 15 d. patikslintas skundas (*past.* pasirašytas elektroniniu parašu 2024 m. gegužės 12 d., toliau – ir 2024 m. gegužės 12 d. patikslintas skundas, b. l. 97) atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y., kuriuo patikslinti skundo reikalavimai ir prašoma panaikinti:

1) Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. kovo 12 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – ir Sprendimas Nr. 419);

2) Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. kovo 12 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ (toliau – ir Sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini)).

2024 m. balandžio 17 d. patikslintame skunde nurodoma, kad pareiškėjas Socialinės rūpybos skyriui 2024 m. vasario 8 d. pateikė prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) dėl socialinės paramos skyrimo nuo 2024 m. vasario 1 d. Raštu pareiškėjas buvo informuotas, kad piniginė parama neskiriama, nes pareiškėjo sugyventinė Z. Y. nelegaliai dirbo. Pareiškėjo teigimu, Socialinės rūpybos skyrius neteisėtai taikė Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – ir PSPNGĮ) 23 straipsnio 1 dalies 3 punktą dėl nelegalaus darbo. Paaiškino, kad pareiškėjo sugyventinė Z. Y. negalėjo įtakoti darbdavio veiksmų dėl kurių ji nebuvo įdarbinta laiku. Atsižvelgdamas į Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Valstybinė darbo inspekcija) 2024 m. vasario 23 d. surašytą administracinio nusižengimo protokolą, teigia, kad darbdavys neužtikrino, jog darbuotojos darbas būtų legalus. Nurodo, kad Z. Y. buvo įdarbinta (duomenys neskelbtini).

2024 m. gegužės 12 d. patikslintame skunde taip pat nurodoma, kad su Sprendimais Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjas susipažino tik gavęs atsakovės atsiliepimą.

Atsakovė Palangos miesto savivaldybės administracija 2024 m. gegužės 3 d. atsiliepimu į pareiškėjo 2024 m. balandžio 17 d. patikslintą skundą (b. l. 34–35) prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

2024 m. gegužės 3 d. atsiliepime nurodo, kad pareiškėjas per socialinės paramos informacinę sistemą (toliau – ir SPIS) Socialinės rūpybos skyriui 2024 m. vasario 15 d. pateikė prašymą-paraišką Nr. (duomenys neskelbtini) dėl socialinės paramos nuo 2024 m. vasario 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Tačiau, atsižvelgiant į Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos teritorinio skyriaus 2024 m. vasario 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Jūsų pranešimo“ pateiktą informaciją, priimtas Sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) neskirti pinigines socialinės paramos vadovaujantis PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktu. Teigia, kad 2024 m. balandžio 17 d. patikslintame skunde pareiškėjo nurodyta aplinkybė, kad Z. Y. negalėjo turėti įtakos darbdavio veiksams, dėl kurių ji nebuvo įdarbinta laiku, nekeičia fakto, jog Valstybinė darbo inspekcija konstatavo, jog pareiškėjo sugyventinė dirba nelegaliai, o PSPNGĮ aiškiai numato 6 mėnesių terminą neteikti socialinės pašalpos ir kompensacijų ar 6 mėnesiams nutraukti jų teikimą vienam gyvenančiam asmeniui iš nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informaciją apie pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu.

Atsakovė 2024 m. gegužės 3 d. atsiliepime nurodo, kad Raštas yra teisėtas, kadangi asmeniui negali būti teikiama socialinė pašalpa, gavus informaciją apie pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu. Skundžiamas Raštas neturi esminių trūkumų, sudarančių savarankiško ir pakankamo pagrindo Raštą pripažinti neteisėtu ir jį panaikinti. Tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamo Rašto turinys (atsisakymas teikti socialinę pašalpa), nedaro jo savaime neteisėtu, nepagrįstu ir naikintinu. Raštas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, yra teisėtas ir pagrįstas, priimtas vadovaujantis įstatymais.

Pareiškėjui 2024 m. gegužės 12 d. patikslintu skundu patikslinus reikalavimus, atsakovė Komisijai 2024 m. gegužės 17 d. pateiktu atsiliepimu (b. l. 105–107) nurodo, kad laikosi 2024 m. gegužės 3 d. atsiliepime išdėstytos nuomonės ir pareiškėjo patikslintus skundus (*past.* 2024 m. balandžio 17 d. ir 2024 m. gegužės 12 d.) prašo atmesti.

Papildomai nurodo, kad pareiškėjas per SPIS Socialinės rūpybos skyriui pateikė 2 prašymus dėl socialinės pašalpos ir kompensacijų. Vadovaujantis PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktu, programoje „Parama“ priimti sprendimai Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) neskirti pinigines socialinės paramos. Pareiškėjas, vadovaujantis PSPNGĮ 21 straipsnio 15 punktu, prašyme-paraiškoje nurodytu būdu apie priimtą sprendimą neskirti pinigines socialinės paramos, išdėstant visas aplinkybes bei nurodant neskyrimo priežastis ir apskundimo tvarką, informuotas Raštu. Teigia, kad PSPNGĮ nenumato, kad pareiškėjui papildomai privaloma siųsti priimtų sprendimų kopijas. Pažymi, kad pareiškėjas apie priimtą sprendimą dėl pinigines socialinės paramos neskyrimo, informuotas per SPIS sistemą. Akcentuoja, kad įgyvendinama savarankiškąją funkciją, savivaldybė neturi priemonių priimti tokį sprendimą, kuris būtų ne tik palankus pareiškėjui, bet ir atspindėtų savivaldybės poziciją.

Trečiasis suinteresuotas asmuo X. Y. atsiliepimo į pareiškėjo patikslintą skundą nepateikė.

Pareiškėjui, atsakovei, trečiajam suinteresuotam asmeniui apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 100–104). Pareiškėjas ir atsakovė prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Patikslinti skundai atmestini.

Byloje kilo ginčas dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. kovo 12 d. sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“, Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ bei 2024 m. balandžio 13 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie socialinę paramą“ teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2023 m. gruodžio 14 d. prašymu-paraiška „Piniginei socialinei paramai gauti“ (reg. Nr. (duomenys neskelbtini), b. l. 37–39) kreipėsi į atsakovę prašydamas skirti socialinę pašalpą, būsto šildymo išlaidų, karšto vandens išlaidų, geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už 2023 m. gruodžio, 2024 m. sausio bei 2024 m. vasario mėnesius. Kartu su minėtu prašymu pateikė šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenis socialinei paramai gauti (b. l. 41), nurodydamas šeimos narį – sugyventinę Z. Y. Taip pat pateikė duomenis apie asmens ir jo šeimos narių veiklos pobūdį ir socialinę padėtį (b. l. 42), skiltyje „veiklos pobūdis“ nurodydamas, kad pareiškėjas ir jo sugyventinė yra nedirbantys darbingo amžiaus asmenys, užsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Užimtumo tarnyba).

Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. sausio 4 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ (b. l. 52), vadovaujantis PSPNGĮ ir savivaldybės tarybos nustatyta tvarka patvirtintu piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu (*past.* Piniginės socialinės paramos teikimo Palangos miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 5 d. sprendimu Nr. T2-254 1 punktu, toliau – ir Tvarkos aprašas), nuspręsta skirti socialinę pašalpą už laikotarpį nuo 2023 m. gruodžio 1 d. iki 2024 m. kovo 1 d. bendrai gyvenantiems asmenims – X. Y. ir Z. Y.

Pareiškėjas 2024 m. sausio 18 d. el. laišku informavo atsakovę, kad jo sugyventinė Z. Y. įsidarbino (b. l. 57).

Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“ (b. l. 65) bei sprendimu „Dėl kompensacijų skaičiavimo nutraukimo“ (b. l. 66), vadovaujantis PSPNGĮ 21 straipsnio 9 dalimi (pasikeitus pajamų šaltiniui), socialinės pašalpos mokėjimas bei būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų kompensacijų skaičiavimas nuo 2024 m. vasario 1 d. buvo nutrauktas.

Socialinės rūpybos skyrius 2024 m. sausio 10 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo vykdymo“ (b. l. 60), vadovaudamasis PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 4 ir 7 punktais, kreipėsi į Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos teritorinį skyrių, pateikdamas informaciją apie Z. Y. galimai nelegalų darbą identifikuojančius požymius ir (ar) pajamų neapskaitymą. Nurodė, kad Z. Y. galimai nuo (duomenys neskelbtini) dirba (duomenys neskelbtini). Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenimis Z. Y. registruota Užimtumo tarnyboje nuo 2023 m. rugsėjo 27 d., tačiau nėra sudariusi darbo sutarties arba įgijusi individualios veiklos pažymos jokiai veiklai vykdyti.

Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos teritorinis skyrius 2024 m. vasario 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Jūsų pranešimo“ (b. l. 72–74) informavo atsakovę, jog atlikus neplaninį patikrinimą bei patikrinimo metu gautais duomenimis ir kitų asmenų pateiktais paaiškinimais nustatyta, kad Z. Y. (duomenys neskelbtini) dirbo (duomenys neskelbtini). Taip pat nustatyta, kad 2023 m. gruodžio 22 d. Z. Y. mokinosi (duomenys neskelbtini) darbo funkcijų (duomenys neskelbtini). Minėtame rašte nurodoma, kad patikrinimo metu iš nustatytų aplinkybių bei pirminių patikrinimo metu duotų asmenų paaiškinimų, kurie tarpusavyje sutampa ir papildo vienas kitą, nustatyti visi nelegalaus darbo požymiai. Įvertinus visą tyrimo metu surinktą informaciją, nuspręsta darbdavio atžvilgiu pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95 straipsnio 1 dalį dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimo.

Pareiškėjas 2024 m. vasario 8 d. prašymu-paraiška „Piniginei socialinei paramai gauti“ (toliau – ir Prašymas 1, b. l. 75–77) kreipėsi į atsakovę prašydamas skirti socialinę pašalpą už 2024 m. vasario, kovo bei balandžio mėnesius. Minėtoje paraiškoje vyriausiosios specialistės įrašyta priėmimo data – 2024 m. vasario 15 d. bei reg. Nr. (duomenys neskelbtini). Taip pat nurodoma, kad dėl įsidarbinimo

sutrumpintas prašomos socialinės pašalpos laikotarpis iki 2024 m. kovo 1 d. Pareiškėjas 2024 m. vasario 8 d. prašymu-paraiška „Piniginei socialinei paramai gauti“ (toliau – ir Prašymas 2, b. l. 78–80) kreipėsi į atsakovę prašydamas skirti būsto šildymo išlaidų, karšto vandens išlaidų, geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už 2024 m. vasario, kovo bei balandžio mėnesius. Minėtoje paraiškoje vyriausiosios specialistės įrašyta priėmimo data – 2024 m. vasario 15 d. bei reg. Nr. (duomenys neskelbtini).

Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (minėta, toliau – ir Sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini), b. l. 88) nustatyta, kad X. Y. neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2024 m. vasario 1 d. iki 2024 m. vasario 29 d. Teisiniu Sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) priėmimo pagrindu nurodytas PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 4 punktas. Faktiniu sprendimo priėmimo pagrindu nurodyta aplinkybė, kad gauta informacija apie nelegaliai gautas pajamas ir (ar) nelegalų darbą.

Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ (minėta, toliau – ir Sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini), b. l. 89) nuspręsta neskirti socialinės pašalpos už laikotarpį nuo 2024 m. vasario 1 d. iki 2024 m. kovo 1 d. bendrai gyvenantiems asmenims – X. Y. ir Z. Y. Teisiniu Sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) priėmimo pagrindu nurodytas PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktas. Faktiniu sprendimo priėmimo pagrindu nurodyta aplinkybė, kad gauta informacija apie nelegaliai gautas pajamas ir (ar) nelegalų darbą.

Socialinės paramos skyrius 2024 m. kovo 13 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie socialinę paramą“ (minėta, toliau – ir Raštas, b. l. 90–91) informavo pareiškėją, kad išnagrinėjus Prašymą 1, vadovaujantis PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktu, priimtas sprendimas neskirti piniginių socialinės paramos. Sprendime priminė, kad laikotarpiu nuo 2023 m. gruodžio 1 d. iki 2024 m. vasario 29 d. pareiškėjui buvo paskirta socialinė parama. 2024 m. vasario 8 d., atlikus Sodros duomenų bazės duomenų patikrinimą, nustatyta, kad nuo (duomenys neskelbtini) pareiškėjo sugyventinė Z. Y. įsidarbino, todėl vadovaujantis PSPNGĮ 21 straipsnio 9 dalimi socialinė parama nuo 2024 m. vasario 1 d. buvo nutraukta (pasikeitus pajamų šaltiniui). Rašte paaikškino, kad 2024 m. vasario 9 d. iš Valstybinės darbo inspekcijos gautas raštas Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo informuojama, kad atlikus neplaninį patikrinimą dėl galimai nelegalaus Z. Y. darbo, nustatyti visi nelegalaus darbo požymiai.

Iš esmės pareiškėjas nesutikimą su atsakovės priimtu sprendimu neskirti paramos grindžia tuo, kad pareiškėjo sugyventinė Z. Y. negalėjo įtakoti darbdavio veiksmų dėl kurių ji nebuvo įdarbinta laiku ir nesutinka su Socialinės rūpybos skyriaus pritaikyta PSPNGĮ nuostata dėl nelegalaus darbo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (aktuali redakcija nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d., minėta, toliau – ir PSPNGĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Piniginių socialinės paramos teikimo Palangos miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 5 d. sprendimo Nr. T2-254 1 punktu (minėta, toliau – ir Tvarkos aprašas) ir kiti teisės aktai.

Dėl atsakovės pareigos informuoti apie priimtus sprendimus

Vadovaujantis VAI, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kurio veiklai taikytinos VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAI 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAI 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.3 punktą, į prašymą

priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (pateikiamas atitinkamas sprendimas arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys).

Pareiškėjas 2024 m. gegužės 12 d. patikslintame skunde nurodo, kad apie priimtus Sprendimus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) sužinojo tik gavęs atsakovės atsiliepimą. Atsakovė 2024 m. gegužės 17 d. atsiliepime teigia, jog PSPNGI nenumato, kad pareiškėjui papildomai privaloma siųsti sprendimo kopijas. Taip pat paaiškina, kad pareiškėjas apie priimtą sprendimą dėl paramos neskyrimo automatiškai gavo pranešimą per SPIS sistemą, kurios sistema siunčia automatiškai apdorojant prašymą.

VAI 13 reglamentuoja administracinio sprendimo ar kitos informacijos įteikimą (paskelbimą). Minėto įstatymo straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad asmeniui, pateikusiam prašymą, ar asmeniui, dėl kurio galima pažeistų teisių ir teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, taip pat asmenims, kuriems administracinis sprendimas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinį sprendimą pateikiant to sprendimo kopiją, o kai reikia apsaugoti atitinkamų kategorijų duomenis, – nuasmenintą priimto administracinio sprendimo nuorašą. Atvejais, kai administracinio sprendimo kopija ar nuorašas negali būti pateikti arba kai administracinio sprendimo forma neleidžia užtikrinti visų šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje reikalaujamų duomenų pateikimo, šie duomenys nurodytiems asmenims pateikiami raštu pranešant apie priimtą administracinį sprendimą. Jeigu asmuo nėra nurodęs pageidaujamo administracinio sprendimo ar kitos informacijos gavimo būdo, jie pateikiami tokiu būdu, kokiu buvo gautas prašymas ar skundas.

Tvarkos aprašo 15 punkte nurodoma, kad jeigu priimamas sprendimas pinigines socialinės paramos neskirti (parama nepriklauso), Palangos miesto savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus valstybės tarnautojas, nagrinėjęs asmens prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti, informuoja asmenį jo pateiktame prašyme-paraiškoje nurodytu būdu, nurodant neskyrimo priežastį ir priimto sprendimo apskundimo tvarką (parengia lydraštį, prideda sprendimo, pažymos ir (ar) kitų reikiamų dokumentų kopijas ir pasirašyti Skyriaus vedėjui). Pateikti dokumentai grąžinami prašymą-paraišką pateikusiam asmeniui, o pareiškėjo byloje paliekamos šių dokumentų kopijos.

LVAT savo praktikoje akcentuoja, kad sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Komisija, vadovaudamasi VAI 13 straipsnio 1 dalies bei Tvarkos aprašo 15 punkte išdėstytomis nuostatomis, sprendžia, jog nepakanka, kad atsakovė apie skundžiamą (-us) sprendimą (-us) pareiškėją informuotų tik Raštu ar per SPIS informacinę sistemą. Komisijos vertinimu, atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, priėmus administracinį sprendimą (-us), turėjo pasirūpinti tinkamu jo (-ų) įteikimu pareiškėjui teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. pateikti pareiškėjui skundžiamų Sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) kopijas (nuorašus), tačiau to neįvykdė, tokiu būdu pažeisdama pareiškėjo teisę sužinoti apie jo atžvilgiu priimtus Sprendimus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini).

Dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. balandžio 13 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie socialinę paramą“ panaikinimo

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog Lietuvos administracinių ginčų komisijos teritoriniai padaliniai nagrinėja skundus (prašymus) dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jų veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. IAGNTĮ 6 straipsnyje nustatyta, kad į Lietuvos administracinių ginčų komisiją ar jos teritorinį padalinį jų kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, taip pat viešojo administravimo subjektai, manantys, kad jų teisės yra pažeistos. Minėtos teisės normos sisteminis vertinimas leidžia teigti, kad į Komisiją asmenys turi kreiptis tik dėl jiems teisines pasekmes sukeliančių individualių teisės aktų, priimtų viešojo administravimo srityje. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra išaiškinta, kad ginčo administracinėje byloje dalyku gali būti tik

toks viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis aktas, kuris atitinkamiems asmenims nustato tam tikras teises ar pareigas, sukelia teises pasekmes (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. rugsėjo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS146-327/2011, 2021 m. sausio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-18-662/2021). Teisės akto priskyrimo administraciniam aktui klausimas yra sprendžiamas ne vien pagal teisės akto pavadinimą, jame nurodytą apskundimo tvarką, ar jame vartojamas sąvokas, bet pagal tikrąjį teisės akto turinį, nustatomą pagal administraciniam sprendimui būdingus požymius (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1249/2012 ir kt.).

Nagrinėjamu atveju vertinamas Rašto turinys, kuris akivaizdžiai leidžia suprasti, jog pareiškėjui yra suteikiama informacija, kuri, Komisijos nuomone, tiesiogiai nesukuria pareiškėjui teisių ar pareigų. Rašte nėra pareiškėjo atžvilgiu imperatyviai suformuluotų jam privalomų elgesio taisyklių ar pritaikomų poveikio priemonių. Todėl Raštas (pateikti faktai bei informacija) negali būti laikomas IAGNTĮ nustatyta tvarka skundžiamu viešojo administravimo subjekto priimtu individualiu administraciniu aktu. Raštas yra informacinio-aiškinamojo pobūdžio dokumentas (nurodoma, kokie veiksmai ir kodėl buvo atlikti), pats savaime nesukeliantis pareiškėjui teisių pasekmių. Teises pasekmes pareiškėjui sukelia Sprendimai Nr. (duomenys neskelbtini) bei Nr. (duomenys neskelbtini), kuriais pareiškėjui atsisakoma teikti socialinę paramą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Raštas yra informacinio pobūdžio dokumentas, nesukeliantis pareiškėjui teisių pasekmių, todėl pagal savo pobūdį nepriskirtinas prie individualių administracinių aktų, kurie yra ginčo Komisijoje dalyku.

Išvada, kad ginčijamas aktas ar veiksmas nesukelia teisių pasekmių, savo esme yra materialiojo teisinio pobūdžio, nes jis reiškia, jog atitinkamas aktas ar veiksmas (neveikimas) neturi įtakos asmens materialinėms teisėms ar pasekmėms, kartu reiškia ir konstatavimą, kad jokios asmens materialinės teisės nebuvo pažeistos. Išvada, kad ginčijamas aktas ar veiksmas (neveikimas) nesukelia (nesukels) asmeniui teisių pasekmių yra pagrindas teismo sprendimu (nagrinėjamoje byloje Komisijos sprendimu) skundą atmesti, bet negali būti pagrindu administracinę bylą nutraukti (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2016 m. vasario 15 d. sprendimas Nr. A-668-602/2016).

Atsižvelgus į nustatytas faktines aplinkybes bei vadovaujantis išdėstytu teisiniu reglamentavimu, pareiškėjo reikalavimas dėl Rašto panaikinimo atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus 2024 m. kovo 12 d. sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ bei Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ teisėtumo

PSPNGĮ 5 straipsnis išskiria dvi socialinės paramos rūšys – socialinę pašalpą bei būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas. Pagal PSPNGĮ 21 straipsnio 1 dalį, socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo prašymo-paraiškos pateikimo mėnesio pirmos dienos, jeigu kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į šią pašalpą. Apie priimtą sprendimą dėl piniginių socialinės paramos skyrimo ar neskyrimo prašymą-paraišką pateikęs asmuo yra informuojamas asmens prašyme-paraiškoje nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jeigu piniginių socialinė parama neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Savivaldybės administracija, teikdama piniginių socialinę paramą, privalo: 6 mėnesius socialinę pašalpą skirti tik vaikui (įvaikiui) ar vaikams (įvaikiams), įskaitant pilnamečius vaikus (įvaikius), kai jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą ir laikotarpiu nuo bendrojo ugdymo programos baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, pasirenkant ar derinant jos teikimo formą (formas) (pinigais ir (ar) nepinigine forma), o kompensacijų 6 mėnesius neteikti bendrai gyvenantiems asmenims ar 6 mėnesiams nutraukti jų teikimą iš nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informacijos apie piniginių socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu (PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktas); 6 mėnesius neteikti socialinės pašalpos ir kompensacijų ar 6 mėnesiams nutraukti jų teikimą vienam gyvenančiam asmeniui iš nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų

institucijų gavus informacijos apie pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu (PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

Taigi, pagal minėtas PSPNGĮ nuostatas socialinės paramos teikimas gali būti ribojamas nustačius nelegalaus darbo faktą. Tokiu atveju savivaldybės administracija privalo 6 mėnesius neteikti socialinės pašalpos ir kompensacijų ar 6 mėnesiams nutraukti jų teikimą vienam gyvenančiam asmeniui ar bendrai gyvenantiems asmenims iš nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informacijos apie pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu. Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad atsisakius skirti socialinę paramą, turi būti nurodytos aiškios neskrymo priežastys.

Minėta, kad pareiškėjas Prašymu 2 kreipėsi į atsakovę, prašydamas skirti būsto šildymo išlaidų, karšto vandens išlaidų, geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už 2024 m. vasario, kovo bei balandžio mėnesius. Sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) nustatyta, kad pareiškėjas neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2024 m. vasario 1 d. iki 2024 m. vasario 29 d. Byloje nėra duomenų, kad atsakovė būtų nusprendusi, kad pareiškėjas neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas ir kitais mėnesiais, už kuriuos kompensacija buvo prašoma, t. y. 2024 m. kovo bei balandžio mėnesius. Taip pat nėra duomenų, kad pareiškėjas raštu ar kitu būdu būtų informuotas apie priimtą Sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini). Sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) Prašymas 1 nebuvo tenkinamas vadovaujantis PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 punktu (gavus informaciją apie nelegaliai gautas pajamas ir (ar) nelegalų darbą). Apie priimtą sprendimą neskirti pinigines socialinės paramos pagal Prašymą 1 pareiškėjas buvo informuotas Raštu.

Minėta, kad Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos teritorinio skyriaus 2024 m. vasario 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Jūsų pranešimo“ atsakovė buvo informuota, kad atlikus neplaninį patikrinimą nustatyta, jog Z. Y. (duomenys neskelbtini) dirbo (duomenys neskelbtini). Patikrinimo metu iš nustatytų aplinkybių bei pirminių patikrinimo metu duotų asmenų paaiškinimų, kurie tarpusavyje sutampa ir papildo vienas kitą, nustatyti visi nelegalaus darbo požymiai. Pareiškėjo į bylą pateiktas Valstybinės darbo inspekcijos 2024 m. vasario 23 d. administracinio nusižengimo protokolas Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 5), surašytas administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui A. Y., patvirtina, kad A. Y., būdama darbuotojų atžvilgiu darbdaviu, atsakingu už tinkamą darbuotojų įdarbinimą, neužtikrino, kad Z. Y. pradėtų dirbti tik pasirašius darbo sutartį, įteikus antrą sutarties egzempliorių, taip pat, kad būtų pranešta Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui apie darbuotojos priėmimą į darbą.

Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje numatyta, kad nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją vykdo, patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, ir skaidriai dirbančių asmenų identifikavimo kontrolę atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir policija, vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Pagal to paties įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nelegaliu darbu laikomos fizinio asmens (darbuotojo) pavaldžiai kitam asmeniui (darbdaviui) ir jo naudai atlygintinai atliekamos darbo funkcijos, kai darbdavys nesudaro darbo sutarties raštu arba nepraneša Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinei įstaigai mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios apie darbuotojo priėmimą į darbą.

Komisija netirs nelegalaus darbo (ne)buvimo fakto, nes tai nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas.

Pagal PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktų nuostatas, socialinės paramos teikimas gali būti ribojamas nustačius nelegalaus darbo faktą. Taigi, PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalis nustato imperatyvias pareigas atsakovei. Pareiškėjas patikslintame skunde teigia, kad jo sugyventinė Z. Y. negalėjo įtakoti darbdavio veiksmų dėl kurių ji nebuvo įdarbinta laiku. Komisija sutinka su atsakovės 2024 m. gegužės 3 d. atsiliepime išdėstytais teiginiais, jog tai, kad Z. Y. negalėjo turėti įtakos darbdavio veiksams, dėl kurių ji nebuvo įdarbinta laiku, nekeičia fakto, kad Valstybinė darbo inspekcija konstatavo, kad pareiškėjo sugyventinė dirba nelegaliai. PSPNGĮ 23 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktų nuostatos aiškiai numato 6 mėnesius neteikti socialinės pašalpos ir kompensacijų ar 6 mėnesiams nutraukti jų teikimą vienam gyvenančiam asmeniui ar bendrai gyvenantiems asmenims iš nelegalaus

darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informacijos apie pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu.

Komisija, įvertinusi Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. kovo 12 d. sprendimus Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ bei Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“, sprendžia, jog nors atsakovė ir pažeidė pareiškėjo teisę sužinoti apie jo atžvilgiu priimtus Sprendimus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini), pateikdama juos tik kartu su atsiliepimu, tačiau šie individualūs administraciniai sprendimai atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus – yra pagrįsti nustatytais faktais ir teisės aktų normomis. Komisija taip pat nenustatė kitų minėtų sprendimų naikinimo pagrindų, t. y. to, kad juos būtų priėmęs nekompetentingas administravimo subjektas ar kt., todėl sprendžia, kad nėra pagrindo jų naikinti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. 2024 m. balandžio 17 d. bei 2024 m. gegužės 12 d. patikslintus skundus atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y. dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos 2024 m. kovo 12 d. sprendimų Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“, Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ bei 2024 m. balandžio 13 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie socialinę paramą“ panaikinimo atmesti kaip nepagrįstus.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Laura Bernikienė